

Het Energielabel woningen en de transitie naar aardgasvrij wonen

Welke informatie is belangrijk bij het kopen of huren van een huis?

*Puk van Meegeren – programmamanager Energie in huis
Milieu Centraal
14-2-2019*

Het energielabel woningen is bedoeld om kopers en huurders bij hun keuze voor een nieuwe woning te helpen om de energiezuinigheid mee te nemen in hun beslissing. Het energielabel geeft in één oogopslag een indicatie, via een totaalscore lopend van A t/m G. Voorlichtingsorganisatie Milieu Centraal vraagt zich af of in de nieuwe context van aardgasvrij wonen deze totaalscore nog volstaat als hulp bij besluitvorming van kopers en huurders.

De prangende vraag is immers geworden: is deze woning al dan niet aardgasvrij-ready. Zo niet, dan zal de nieuwe eigenaar zeker nog een en ander moeten investeren in het verbeteren van de isolatie, op kortere of langere termijn.

Streefwaarden woningisolatie

Als antwoord op de vraag 'is deze woning aardgasvrij-ready?' is in het ontwerp van het Klimaatakkoord voorgesteld om streefwaarden voor de isolatie van woningen vast te stellen. Over de invulling van streefwaarden is nog niet besloten, maar denk bijvoorbeeld aan dakisolatie met een Rc=4, en vloerisolatie met een Rc=3,5.

Milieu Centraal denkt dat deze streefwaarden voor isolatie een noodzakelijke aanvulling zijn op de totaalscore die het energielabel communiceert.

Totaalscore heeft beperkingen

De totaalscore A t/m G kan mensen op het verkeerde been zetten wat betreft isolatiewaarden. Twee voorbeelden:

Hoekwoning, vóór 1946, woonoppervlakte 101 t/m 120 m²

	Variant 1: Beperkte isolatie, 12 zonnepanelen	Variant 2: Goede isolatie, geen zonnepanelen
Verwarming + warm water	Hr-combi	Hr-combi
Ventilatie	Natuurlijk	Natuurlijk
Gevel	Spouwmuurisolatie	Spouwmuurisolatie
Dak	Zeer goede dakisolatie (Rc 4 of meer)	Zeer goede dakisolatie (Rc 4 of meer)
Vloer	Geen isolatie	Zeer goede vloerisolatie (Rc 3,5 of meer)
Glas woon- en slaapkamers	Gewoon dubbel glas	HR++ glas
Zonnepanelen	12	0
Energielabel	B	C
Aardgasvrij ready wat betreft isolatie	Nee	Ja

Dit voorbeeld maakt duidelijk dat een woning die qua label gezien minder scoort, namelijk C, toch beter voorbereid kan zijn op een aardgasvrije toekomst. Voor een aspirant koper of huurder is dit verwarrend.

De verschillen in energielabel tussen beide varianten ontstaan doordat vloerisolatie nauwelijks meetelt voor een beter energielabel, terwijl zeer goede vloerisolatie wel van belang is voor aardgasvrij wonen, helemaal als er sprake is van vloerverwarming. Ook telt de stap van gewoon dubbel glas naar HR++ glas nauwelijks mee. Zonnepanelen tellen wel behoorlijk mee. Zonnepanelen op het dak zijn prima voor de verduurzaming, maar voor aardgasvrij wonen een 'add-on' in plaats van een noodzakelijke voorwaarde. Voor aardgasvrij wonen heb je niet per se eigen zonnestroom nodig, de duurzame stroom kan ook van elders komen.

Overwegingen voor verbetering van de werking van het energielabel

Gezien het bovenstaande wil Milieu Centraal de volgende overwegingen inbrengen:

1. Houd het doel van het energielabel voor ogen: huiseigenaren en huurders hulp bieden bij keuze van een nieuwe woning.
2. Of een woning aardgasvrij-ready is (isolatie, afgiftesysteem, ventilatie), en zo niet wat daarvoor nog moet gebeuren, is op dit moment relevanter dan de totaalscore wat betreft energiezuinigheid.
3. Vul daarom het energielabel aan met informatie of de streefwaarden voor isolatie wel of niet gehaald zijn.
4. Vul daarom het energielabel aan met informatie over de aanwezigheid van een lage temperatuur afgiftesysteem (eventueel toegespitst op woonvertrekken). Dit aspect ontbreekt nu helemaal in het energielabel.
5. Vul daarom het energielabel aan met informatie over de aanwezigheid van ventilatievoorzieningen die passen bij lage temperatuurverwarming. In de huidige methodiek is de enige optie balansventilatie. Balansventilatie is in bestaande woningen te ingrijpend. Passende en haalbare opties zijn vraaggestuurde mechanische ventilatie en een ventilatie-unit in woonvertrekken met warmteterugwinning.

Dit heeft natuurlijk invloed op de invoervariabelen bij het bepalen van het energielabel. Er is per isolatie-onderdeel meer differentiatie nodig, en er zullen extra variabelen komen voor het afgiftesysteem en aard van de ventilatievoorzieningen. Waarbij het de vraag is of een eigenaar zelf in staat is om de woning correct in te voeren.

Een mogelijkheid is om de systematiek van het Vereenvoudigd Energielabel niet te veranderen, maar bij het energielabel extra informatie te bieden over de mate waarin een woning aardgasvrij-ready is.

Advisering over aardgasvrij-ready

Meer informatie over stappen naar aardgasvrij-ready:

<https://www.milieucentraal.nl/energie-besparen/energiezuinig-huis/wonen-zonder-aardgas/stappenplan-aardgasvrij-wonen/>